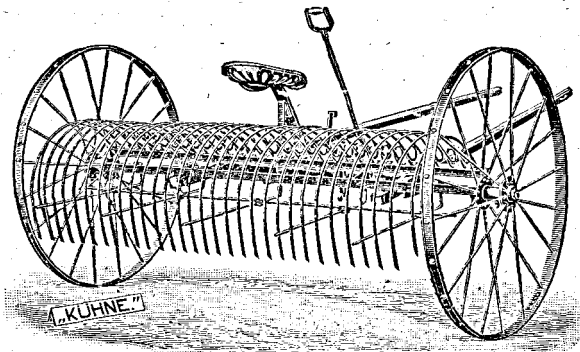

Motorhajtású cséplőkészletek

elsőrendű kivitelben.

Mindennemű egy- és többsoros kapálóeszközök, javított rendszerű, 1912' Osborne fűkaszalógépek, leg-tökéletesebb New-OSBORNE kévekö-tő-aratógépek, sortrágyázó „ROYALL DRILL vetőgépek“

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

Fiókok saját kezelésben: Debrecen, Kaposvár, Szabadka, Temesvár.

Beszerezhetők: „Kühne“ mezőgazdasági gépgyár r. t.-nál Mosonban.

Eladó

Erdélyben 1100 katasztrális hold tagosított birtok

a vasuti főállomástól 28 kilométerre,
a további részletek iránt értekezhetni

2922

a Népbank részvénytársaságnál
Kolozsvárt, (Deák Ferenc-utca 35. sz.)

Gőzeke művelés

Compound, tülszivő; tizenöt atmoszférával a legváltozatosabb talajművelő eszközökkel felszerelt, különösen

kevészenet fogyasztó,
Heuke-féle 20 lóerős gőszántókészlettel május, június, szeptember hónapokban, november közepétől december végéig 200 holdnál nagyobb területeken bérszántást vállal.

Gróf Teleki Arvéd drassói uradalma
u. p. Koncza.

2921

Zsákot, Zsineget,

ponyvát, szőlőkötöző fonalat vásároljon a 31 év óta legmegbízhatóbbnak elismert FISCHER-féle zsák- és ponyvagárban Budapest, V., Nádor-utca 31-33. szám.
Kévekötelek, PONYVAKÖLCSÖNZŐ-intézet.
Kérjen ajánlatot!

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Alakult 1900-ban. Alakult 1900-ban.
Igazgatóság Budapest, VIII., Baross-utca 10. sz.
F. év novem. hó 1-től saját székházába, a Kálvin-térre helyezték át.

Biztosításokat elfogad tűz és jé-kár ellen, ugyancsak az emberéletére a legkülönbözőbb módokat szerinti, előnyös feltételek mellett.
Az üzleteredményben a biztosított tagok díj-járműben részesülnek.

A lefolyt 12 év alatt a tagok hétszer részesültek az üzlet-lesle-géből, közgyűlési határozat értelmében díjvisszatérítésben.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül az igazgatósághoz, vagy az ország minden egyes helyen működő képviselők közvetíté-sével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készség-gel szolgál az igazgatóság.

Alapítványok kormány hozzájárulásával	2,527.980.-	K
Tartalékok	3,357.603.-	"
Biztosított tagjainak fennállása óta fizetett: tüz-károkból	10,749.000.-	"
jé-károkból	5,042.000.-	"
Biztosított érték tüzben 1912. évben	860.000.000.-	"
jégben 1912. évben	63.000.000.-	"
Életüzlet állománya	15,240.080.-	"

A Gazdák Biztosító Szövetkezete társulatmánya a

•GONDVISELÉS• Országos Központi Segélyező Társulat
utján 10) koronától 1000 koronáig terjedő temetési segélybiztosítások, valamint havi befizetések ellenében 1000 koronáig terjedhet, leány-kihazasítási (önálló itási) segélybiztosítások eszközöltek. Legelőnyö-sébb népbiztosítás. E társulat kebelében minden községben önálló helyi-csoportok szervezhetők jót-konnyelmu működéssel. Tájékoztatót kész-séggel küldi bárkinek is a Társulat igazgatósága, Budapest, IX. Erkel-utca 20. sz.

208

Szab. „Köpplinger“-rendszerű Idomvasablakok

a legjobbak és a legolcsóbbak.

Egyedül gyártója — ismeretességgel és költségvetéssel díjtalanul szolgál

vasszerkezeti és idomvasablakgyár — Tel. 101 53.22

Lepter János Budapest, X., Asztalos Sándor-utca 16

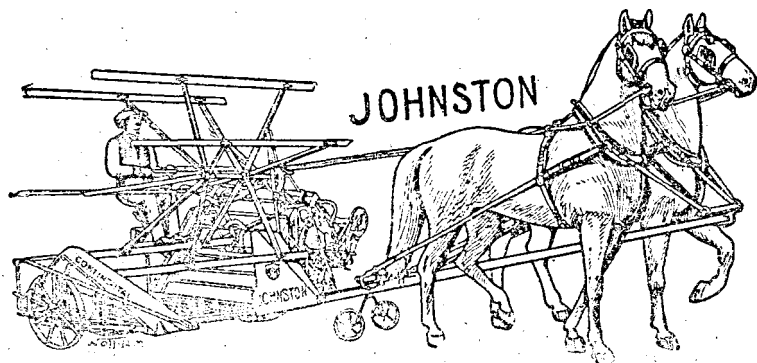
Az aratógép-technika legújabb vívmánya!

Az 1913. évi egyszerűsített és súlyban legkönnyebb eredeti amerikai 2672

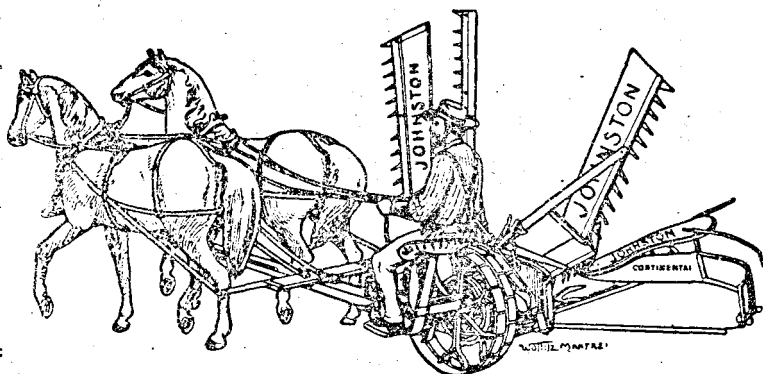
„JOHNSTON”

kévekööző és marokrakó aratógépeink, fúkaszalóink és acélgereblyéink a világon a legjobbak!

A magyarországi viszonyoknak legjobban megfelelnek!

Gyármányainkat egyszerű kezelés, szép munka és mindezekfelett tartósság jellemzik!!

Ábrás leirással és árajánlattal díjmentesen szolgál:

Bächer Rudolf — Melichár Ferenc

Magyarországi vezérképviselő:

Szücs Zsigmond.

BUDAPEST, VI., Teréz-körut 26.

Állandó gépművelésünket kérjük megtekinteni!

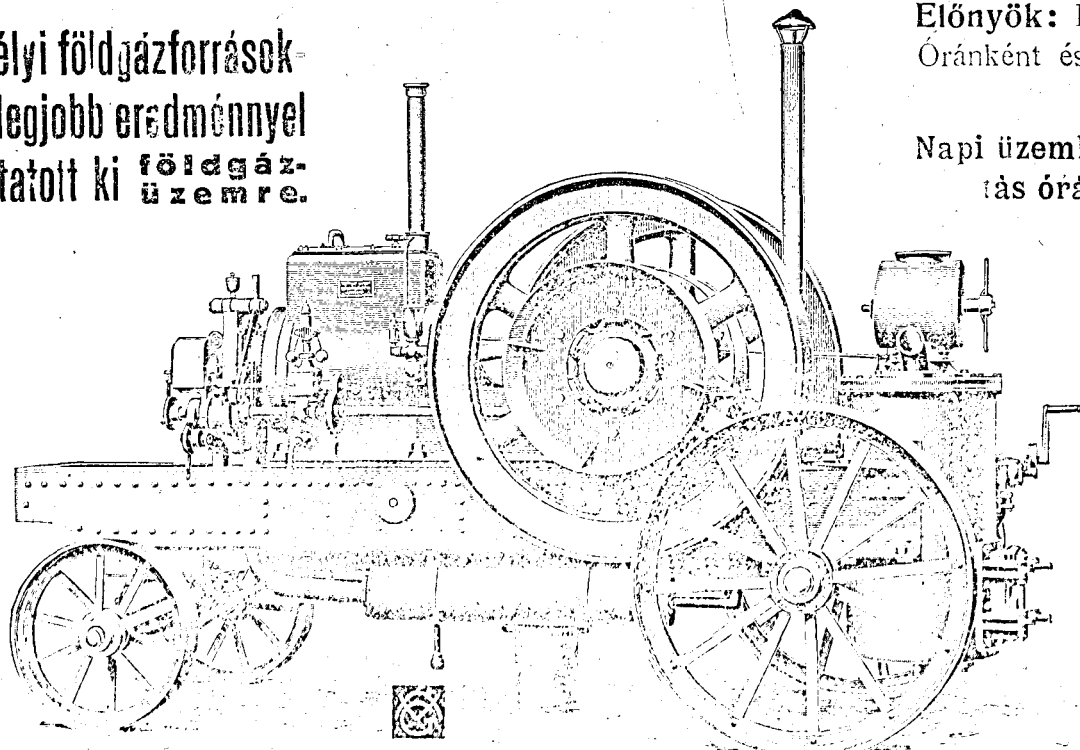
Ujdonság! BCU Cluj / Central University Library Cluj Szabadalom!

A magyar kir. államvasutak gépgyárának gyártmánya.

Mezőgazdasági és ipari célokra alkalmas **M. H.-jelű**

szab. szivógazlokomobil 6-50 eff. lóerőig.

Az erdélyi földgázforrásoknál a legjobb eredménnyel pröháltatott ki földgáz-üzemre.

Előnyök: Rendkívül csekély tüzelőanyag fogyasztás. Óránként és lóerőnként 450—480 gramm faszenet (kb. 5 fillér értékben) fogyaszt.

Napi üzemeltetés kb. 5—6 korona. Hűtővízfogyasztás óránként és lóerőnként kb. 5—6 liter.

Sokoldalú használhatóság.

Cséplőgépek és más gazdasági gépek, malmok és ipari telepek meghajtására egyaránt alkalmas.

Egyszerű szerkezet.

Könnyű kezelés

Zajtalan üzem. Robbanás és tűzveszély kizárva.

Hatósági tűzrendészeti szabályoknak nincs alávetve. Csekély helyszükséglet.

Bakokra helyezve

stabilmotoroként használható.

A rendes szivógáztelepeknél alkalmazott csővezeték teljesen elmarad

Ajánlattal és felvilágosítással szívesen szolgál:

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége Budapest, Váci-körut 32. szám

ERDÉLYI GAZDA

AZ E. G. E. TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELOFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLER.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE
MÉGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
:: A LAP TELEFON SZÁMA: 158.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Szemle.	233
A szövetkezetek. <i>Dr. Seyfried Károly.</i>	234
A mételykór. <i>Perényi Jenő.</i>	235

rodalmi szemle:

Az állatbiztosítás fejlődése és szervezete Európában, tekintettel hazai viszonyainkra. — Kísérletügyi közlemények. — Gazdasági tudósítók könyve. — A magyar helyesírás szó-tára és szabályai. — Stb.	236
--	-----

Kormányintézkedések.	236
Kisebbszakközlemények.	237
Vegyes közlemények.	237
Hírdetések.	

Szemle.

Vetések állása. — Az erdélyi gazdák és a szeszkartell. — A kassai nagy gazdagylés.

A földm. min. utóbbi jelentése még általánosságban ismerteti a helyzetet és a vetések állását általánosságban elég jónak, sőt jónak jelzi. A nagy általánosságban azonban — sajnos — Erdélyt nem lehet belevonni. Hogy mennyire nem, az az alábbiakból tűnik ki mostan. Számokban fogja majd kifejezni ezt a legközelebbi, május hó 31-én megjelenő vetésjelentés, ha addig a helyzet valahogyan jobbra nem fordul. Május 31-én u. i. már 1., 2., 3., 4., 5. jelzésű minősítő becslések lesz alkalmunk olvashatni. Szeretnők azonban remélni, hogy addig a helyzet javulni fog.

A legutóbbi hivatalos vetésjelentés közzététele alkalmával az ország több vidékén felhangzott azon kívánsága a gazdáknak, hogy minden terménynek kiadós esőre volna szüksége, — csakhamar teljesült. Az április végén és május első napjain járt száraz, meleg időjárást ugyan is május 3—7-én országsszerre zivataros esők váltották fel, melyeknek elosztása nagy általánosságban elég egyenletes volt. Legtöbb (25 milliméteren felül) esett még is az ország északi, déli és keleti részén, legkevesebb (25 milliméteren alul) pedig az ország nyugati, középső és északkeleti vidékein.

A zivatarok egyes helyeken kisebb jégesőkkel jártak. Ily jégesőt jelentettek: Kolozs vármegye néhány községéből és (a jelentés megjelenése után) Szolnok-Doboka vármegyéből. Ami a vetések állását illeti, az őszi buza vetések, különösen a korán vetettek általában szépek, erőteljesek és egészségesek. A későn vetettek több helyen ritkák és gazsok. Acetolásuk igen sok munkát adott a gazdáknak.

Rovarkárokról csak kevés panasz érkezett, a mi részben annak tulajdonítható, hogy az elmúlt ősszel járt hideg esőzések és téli fagyok következtében a földben lévő álcák nagy része elpusztult.

Az erdélyi vármegyékben csak a korán vetettek jók s ezek már szárba hajtának. A későn vetettek többnyire igen gyengék, elmaradtak, gazsok, ritkák és vékony száluak, úgy hogy helyenkint ki is szántják. Hunyad vármegye algyógyi járásából egér okozta károkról érkezett panasz.

Az őszi rozs és kétszeres vetések közül az erdélyi vármegyékben a korai vetések szépek, egészségesek. Fejlődésük kielégítő. Most mennek szárba. Kalászukat csak néhol kezdik kihányani. A késői vetések általában gyengék és ritkák.

A tavaszi buza és rozs, valamint az árpa és zabvetések mindenütt szépen kikeltek, az áprilisi fagykárokat teljesen kivehették. Az utóbbi hűvös időjárás hátráltatja gyors fejlődésüket. A laposabb földeken helyenkint sárgások és gazsok. Melegebb időt kívánnak. Az árpában néhol a veresnyaku árpabogár (*lema melanopus*) tesz észrevehető károkat.

A tengeri vetése az erdélyi vármegyék kivételével az ország nagyobb részében csaknem mindenütt befejeztetett. Általában, de különösen a korán vetett tengeri jól és elég sűrűn kelt. Színe jobbára szép, üde zöld. Csak ott, hol a hideg időjárás megviselte és fejlődésében visszatartotta, sárgás színű. Számos helyen a gyenge minőségű és nem eléggé csiraképes vetőmag is okozta a vetés hibás kelését. Kapálása már több helyen folyamatban van. Az erdélyi vármegyékben is jól fejlődik, nemsokára kapálható lesz.

A burgonya vetése nagyjából elvégeztetett. Általában szépen kelt, jól bokrosodik és erőteljes. Helyenkint fogasolják, sőt számos helyen már kapálását is megkezdették. Fejlődése általában jó. Az erdélyi vármegyékben is már jórészt kelnél kezd.

A cukorrépa és takarmányrépa korai vetésében a földi bolha és ormányosbogar helyenkint tetemesebb kárt okozott. A késői vetések szép egyenletesen keltek, jól fejlődnek és egészségesen. A rovarkárok miatt helyenkint kiszántások történtek.

A kerti vetemények fejlődését a hideg, szeles időjárás sok helyen visszatartotta ugyan, de a mostani kedvező időjárás mellett már ismét fejlődésnek indultak. A késői vetemények általában jobbak, mint a koraiak és elég jól keltek. A

kiültetett palánták elég szépek, bár sok helyütt a hideg időjárás folytán sárgások. A további fejlődéshez meleg időre van szükség.

Az erdélyi vármegyékben a komló kapálását bevégezték és az indák felkötésével foglalkoznak. Az indák elég szépen fejlődnek.

A mesterséges takarmányok közül az erdélyi vármegyékben a lóherevetések a kedvezőtlen tulnedves őszi időjárás következtében részben elpusztultak, a megmaradt vetések pedig az utóbbi hűvös időjárás mellett csak lassan fejlődnek. Helyenkint vannak azonban itt is erőteljes lóherevetések. A lucerna erőteljes és sűrű. Néhol a fagyoktól szenvedett, megrikkult és alacsony növésű, ezen helyeken a hozam a reméltnél kisebb. Az első kaszálás általában jó eredményt ígér.

A réti fű növése általában kielégítő. A legelők szépen állanak. A fűnövesés a hűvös időben visszamaradt, az utóbbi időben azonban ismét fejlődésnek indult. A legeltetést mindenütt megkezdették és a kihajtott marha elegendő táplálékot talál a legelőkön. Meleg időt kívánnak.

Az «Erdélyi Gazda» legutóbbi számában Erdély mezőgazdasági szeszkontingens tulajdonosaihoz intézett felhívásunk országos visszhangra talált az érdekeltek körében. Az erdélyi gazdáknak, illetve mezőgazdasági szeszfőzde tulajdonosoknak a talpra állását és határozott állásfoglalását szimpatikusan fogadta a sajtó is. Bővebben foglalkozott a P. H. folyó hó 20-i számában e kérdéssel és többek között ezeket írja a gazdák szervezkedését és erélyes állásfoglalását illetően:

«E határozott állásfoglalással szemben igen különösnek tartjuk a Magyar Mezőgazdasági Szesztermelők Országos Egyesületének felfogását, mely szerint a mezőgazdasági szeszgyárosok érdekeik megvédelmzésére két utat követhetnek. Vagy felállítanak közös erővel vidékenként egy szeszfinomító részvénytársaságot, hova beszállítják a nyers szeszt és osztozkodnak a finomításból eredő hasznon, vagy pedig vidékenként tömörülve, egy blokkban tárgyalnak a szeszkartelllel arról, hogy minő feltételek mellett léphetnek a kartellbe és miként védhetik meg belépésükkel mezőgazdasági érdekeiket. (Az egyesület szerint a közös szeszfinomító részvénytársaságok alakítása nagy nehézséggel jár. Előfeltétele, hogy egy olyan központban állítsák fel, mely a finomító részvénytársaságban szereplő ösz-

M E G J E L E N T

a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 31. SZÁM

aratási és cséplési árjegyzéke.

Kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

2003

szes mezőgazdasági szeszgyárosoknak lehetővé teszi, hogy nyers szeszt könnyen gyorsan és olcsón szállíthassák a központba, további nehézsége pedig a jelenlegi rossz pénzügyi viszonyokban keresendő, mely az ilyen nagy tőkét igénylő vállalkozás létesítését szerfelett megnehezíti. *Egyébként fontosnak tartja az egyesület, hogy a mezőgazdasági szeszgyárosok, — számolva a különleges helyi viszonyokkal, — egyik vagy másik irányban mielőbb igyekezzenek érdekeiket együttesen megvédelmezni.*

A szeszgyárosok igyekeznek is érdekeiket együttesen megvédelmezni és arra törekednek, hogy az egyesülés mielőbb meghozza a tőle várt hasznot. A tanácsokat szívesen fogadjuk, ha azoknak hasznát vehetjük és hogy az adott tanácsok közül melyiket követjük, az attól függ, hogy célunk elérésére: a *szesz-kartell letörésére, helyesebben: a mezőgazdasági szeszgyárak termelvényeinek normális árának elérésére melyiket fogja a legalkalmasabbnak tartani az értekezlet.*

A szesz-kartell ellen küzdeni nem lesz nehéz, mert az máris magától bomlik szét, bár nagy erőlködést fejt ki a kartell, hogy a finomítókat, amelyek még kötelekbe nem tartoznak, bevonja. A múlt héten két nagy gyár lépett ki a kartellból a Hercog és Kohn-féle losonci és a martonvásári szeszfinomítók. Ezenkívül más bajok is vannak a kartellnál, a melynek hivatalos neve különben: *«Központi Szeszgyár Rt.»* feje pedig: *Lederer Arthur*, vezérigazgatója: *Berkovics Berkovics* vezérigazgató most kénytelen oda hagyni állását, állítólag azért, mivel régebbi szerepléseiből eredő milliós kötelezettségeinek eleget tenni nem tud. Viszont távozásának okául azt is hirdik, hogy a vezérigazgató elbocsájtása összefüggésben van a kartell lassu de biztos bomlási processzusával.

Ami egy szeszfinomítónak részvénytársasági alapon való felállítását illeti, jól tudjuk, hogy nehézségekkel járhat, de éppen a jelen nehéz közgazdasági és pénzügyi viszonyokra való tekintettel igyekszünk gondoskodni arról, hogy a r. t. alakításának elhatározása esetén, ez a szeszgyárosokra ne rójjon nagyobb anyagi terheket.

A gazdák érdekeinek megvédése céljából a kartellbe belépni, egy kissé tálán merész gondolat, mivel végeredményben csak oda jutnánk ezáltal, hol ma vagyunk. Neszedelmes volna ily irányú szövetkezés éppen akkor, midőn finomítók felállítására a kormány engedélykényszert tervez.

A szervezkedés módozatainak megbeszélése és az erdélyi mezőgazdasági szeszkontingens tulajdonosok akaratának impozáns alakban való kifejezése céljából, igen kívánatos volna, hogy a kontingens tulajdonosok és a bérlők a június hó 4-én (szerdán) d. u. 4 órára a tárgyhelyen Kolozsvárra, az E. G. E. székházába *összehívott értekezleten teljes számban megjelenjenek, képviselőségük-ről gondoskodjanak, vagy a mozgalom-*

hoz való csatlakozásukat írásbelileg jelentsék be.

A gazdaszövetség június hó 18-án Kassán tartandó nagygyűlését rendkívül érdeklődéssel várja az egész gazdaszövetség. A gyűlésen nagy számban fognak részt venni a főrendek és a képviselőház tagjai, hogy tüntessenek a mezőgazdasági vámvédelem mellett. Minden jel arra vall, hogy döntő csatája lesz ez a nagygyűlés Magyarország és Ausztria vámpolitikai harcának, mely végső esetben az önálló vámterület táborába hajlja az egész gazdaszövetséget. Jelentkezések tömegesen érkeznek és épp erre való tekintettel június 4-én túl több jelentkezést nem fogadnak el.

A szövetkezetek.

Irta:

— és az E. G. E. március 28., 29., 30.-i szociális tanfolyamán előadta —

Dr. Seyfried Károly.

V.

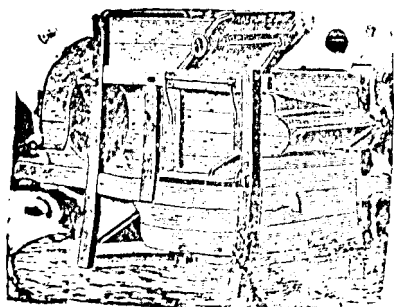
1. A szövetkezet nem lehet öncél. Azt nem lehet csupán csak maga-magáért megalakítani, vagyis nem szabad arra az álláspontra helyezkedni, hogy miután eddig nem volt szövetkezet, hát legyen ezután az is. Csak akkor tanácsos létesíteni szövetkezetet, ha az gazdaságilag teljesen indokolt; tehát amidőn azt a célt van hivatva szolgálni, amelyet már előbb kifejtettünk. Szóval a szövetkezetnek alkalmas talajra van szüksége, mely ha hiányzik, nemcsak minden fáradozás hiábavaló lesz, hanem az eddig egymással versenyző szolid üzletemberek is kartellbe összetömörítik. Ezzel nem azt állítjuk, hogy talán kevés a hely és alkalom szövetkezetek létesítésére, sőt éppen ellenkezőleg nagyon is sok az olyan hely és alkalom; csak alapos körültekintésre figyelmeztetünk, nehogy életképtelen intézményekkel az egész szövetkezeti eszmét diszkreditáljuk, melyre számtalan példa van az országban.

De alkalmas talaj mellett is mindezekelőtt megkivántatik, hogy legyen legalább egy ember, aki át van hatva a szövetkezeti eszmétől és fel legyen ruházva azokkal a kellékekkel, amelyek egy szövetkezet szervezéséhez és vezetéséhez megkivántatnak. Ilyenek: a tekintély, a rábeszélőképeség, a megfelelő üzleti ismeretek és főleg az altruisztikus érzés, mely lankadatlan szorgalom és kitartással van párosulva.

Az ilyen mozgó erőnek legelőször azokat az embereket kell az eszmének megnyernie, akik után a többiek szívesen indulnak. Itt minden mellétekintet félre kell tenni, s lehetőleg mindenkit

bele kell vonni, aki az illető körzetben csak némi befolyást tud gyakorolni, mert nem egyszer látjuk, hogy egyik vagy másik tekintélyesebb ember kihagyása az egész ügyet megakasztja. A paraszt ember nagyon érzékeny az ilyesmik iránt. Ezeket együttesen *alapítóknak* mondjuk, a kiknek az első feladatuk az, hogy a létesítendő szövetkezet mellett propagandát azaz a mellett kellő hangulatot csináljanak. Mikor az már megvan, *alapítási tervet* készítenek, azt legelőször maguk az alapítók írják alá, és azután mindazokkal aláírattják, akiket szövetkezeti tagoknak megnyernek. Ha az 1898: 23. L. cikkben alapuló hitelszövetkezetről van szó, az alapítási tervet a hatóságnak vagy pedig a gazdasági egyletnek bemutatandó, melynek nyilatkozni kell, hogy a szövetkezet megalakítása közgazdasági szempontból indokolt-e vagy nem. Nemleges válasz esetén, ilyen alapon nem lehet szövetkezetet szervezni.

2. Amikor már annyi üzletrészt jegyeztek, amennyi a szövetkezet működését lehetővé teszi, az alapítók összehívják, az alakuló közgyűlést, melyre hitelszövetkezet megalakításánál a Központi Hitelszövetkezetet és a véleményező hatóságot vagy gazdasági egyletet is meg kell hívni. Ideje, a helyi szokásos módon: a dobszó, vagy kikiáltás útján közlést adni, kihirdetendő. Amint a tagok összegyűltek, legelőször közgyűlési elnököt választanak. Ennek a személyéhez rendszerint már előre szokás megállapodni. Legalkalmasabb erre a tisztre a mozgalom megindítója. Hitelszövetkezet alakulásánál vagy a Központi Hitelszövetkezet, vagy pedig a véleményező hatóság, Gazdasági Egylet kiküldöttje elnököl. A közgyűlési elnök megnyitja az ülést s a jegyzőkönyv vezetésére egy, annak hitelesítésére két jelenlevőt kér fel. A bemutatott alapítási tervet esetleg más okmányokból konstatalja, hogy minden üzletrész aláírónak tudomása volt, a közgyűlés idejéről és helyéről, megolvassa jelenlevők számát és az általuk jegyzett üzletrészek értékét. Ha legalább 7 üzletrész aláíró van jelen, akik, a jegyzett alapítói legalább $\frac{1}{4}$ részét képviselik, akkor az alakuló közgyűlés határozatképes Hitelszövetkezetnél 14 aláírónak kell jelen lenni, tekintet nélkül az általuk jegyzett üzletrészek értékére. Azután az összejövetel céljának vázolója mellett, felhívja a jelenlevőket, nyilatkozzanak az iránt, hogy az alapítási tervetben foglalt aláírások valódiak-e és ennek alapján kívánják-e a szövetkezetet megalaki-

Minden gazdaságban
nélkülözhetetlenek!!

Európaszerte első helyen elismert kiténő szerkezetű és legolcsóbb, a gazda minden
következményeinek legjobban megfelelő

„Erdélyi Kalmár-rosták”

Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzőket kérni.

KALMÁR ZS. és TÁRSA Hódmezővásárhely

Különleges termény tisztító gépgyár és vasöntöde.

Vezérképviselő

A ...agyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

BUDAPEST, V., Váci-körut 32.

2006

tani? Igenlő válasz esetén, elnök a szövetkezetet megalakultnak enuncijálja.

A megalakulás után az elnök vagy esetleg egy általa felkért más alapító felolvassa az alapszabály tervezetét, melyhez minden jelenlevő hozzászólhat és módosításokat javasolhat rajta. Mindezek fölött a közgyűlés dönt, azaz határoz, hogy az előterjesztés alapján vagy pedig a módosításokkal fogadja-e el az alapszabályokat, melyekben minden esetre, a következőket kell megállapítani:

- a) A szövetkezet cégét és székhelyét.
- b) A vállalat tárgyát.
- c) A szövetkezet tartalmát.
- d) A tagok belépésének feltételeit és azok kiváltására vonatkozó határozatokat.
- e) A tagok részesülése arányát, illetőleg azok üzletrészeit, a velők járó jogokat és kötelezettségeket.

f) Azokat az elveket, melyek szerint a mérleg készítésének és megvizsgálásának történni kell.

g) A nyereség vagy veszteség kiszámításának és az egyes tagok között való felosztásának módjait.

h) Az igazgatóság szervezetét, mikénti választásának módját, annak hatáskörét és működésének idejét.

Itt meg kell jegyezni, hogy az igazgatóságnak legalább három tagból kell állania; de rendszeren több tagu, kik közül azonban csak kettő lesz a cégjegyzésre felhatalmazva.

i) A felügyelő bizottság szervezetét. Ennek legalább három rendes és két pótagból kell állania. Első ízben legfeljebb egy évre azután pedig legfeljebb három évre választható.

k) A cégjegyzés módját.

l) A közgyűlés mikénti összehívását, megválasztásának helyét és idejét, hatáskörét, tárgyalási rendjét, a határozatok hozatalának módját és annak megállapítását, hogy mi történjék az esetben, ha az összehívott közgyűlés határozatképes nem volt.

m) A tagok szavazati jogait és annak mikénti gyakorlását.

n) A szövetkezet hirdményeinek mikénti közzétételét.

o) Annak megállapítását, hogy a tagok a társaság kötelezettségeiért korlátlan, vagy korlátozott felelősséggel tartoznak-e, és ha az utóbbi esetben a felelősség a törvényben meghatározott mértéken túl terjeszthető ki, e felelősség terjedelmét.

Az alapszabályok megállapítása után a tisztikar: az igazgatóság és felügyelő bizottság megválasztása következik. Elnök köteles azonban figyelmeztetni a jelenlevőket, hogy ezeknek a tisztisgeknek

az elvállalása nagymérvű kötelezettséggel jár, nehogy meggondolatlanul belemennek a felelősségbe és baj esetén azaláljanak elő, hogy mindezekről tudomásuk nem volt, mint ahogy ez a legtöbb esetben ugy is van. E figyelmeztetés nélkül a választás nem egyéb, minitugrasztás, mely még akkor sem menthető, ha maga az elnök nem ismerte ezt a súlyos felelősséget. (L. 4. pontot.)

Az igazgatóság kétharmad részben nem tagokból is választható. A felügyelő bizottság tagjai az igazgatóság tagjaival sem rokonsági, sem sógorsági viszonyban nem lehetnek.

Hitelszövetkezetnél ugy az igazgatóság, mint a felügyelő bizottságba egyegy tagot a Központi Hitelszövetkezet nevezhet ki, mely jogával az rendszerint élni is szokott.

A választás után az elnök még néhány zárszót intéz a tagokhoz és az alakuló közgyűlést bezárja.

3. Az igazgatóság első dolga lesz: iparigazolványt kieszközölni és a szövetkezetnek a kereskedelmi cégjegyzékbe való bevezetését kérelmezni, továbbá ha kiállítás van államsegélyre, aziránt is folyamodni. Iparigazolvány irásbelileg nagy szóbelileg a hatóságtól, nagy és kis községben a fősolgabiróságtól kérendő.

A kereskedelmi cégjegyzékbe való bevezetést bírság terhe mellett, azonnal kell kérelmezni. A kérvényt az igazgatóság tagjai a hitelszövetkezetnél a Központi hitelszövetkezet kiküldöttje is, írják alá és pedig vagy a cégbiróság előtt vagy esetleg közjegyző hitelesítése mellett.

(Folyt. köv.)

A méteykór.

A múlt évi esőzések következtében a kérődző állatok, de különösen a juhok között, a méteykór okozta nagy gazdasági veszteség indit arra, hogy röviden közöljem a gazdaközönséggel a méteykór oktanál, fejlődését és az ellene való védekezést. A méteykórt minden juhtartó gazda ismeri, különösen felismeri azt a betegség vége felé. A kuruzslók gyógyítani is próbálják számtalan esetben, azonban eredményre sohasem jutottak. A tudomány határozottan kimutatta, hogy a méteykór semmiképen, semmiféle módszerrel nem gyógyítható. A betegség ellen azonban módunkban van védekezni annyira, hogy a legesősebb évek és a legvizenyösebb talaj sem okoz számottevő veszteséget. Ismerni kell csupán a méteykór okát és szigoruan betartani azt a könnyű óvintézkedést, mely szerint a

méteykór csiráit el ne vessük s ha erre tiltani állatállományunkat.

A méteykórt egy élősdit: a méteyk, lapos, levélalakú féreg okozza, melyet az állat a legelőn a takarmánnyal vesz fel. A méteyk nagyon szapora. Egy méteynek a testében számtalan méteytojás van. Ha most az ilyen méteytojások kedvező körülmények közé kerülnek, kikelnek és a legelő állatokat megertfőzik, megbetegitik. Kedvező körülmény a méteyk petéjének kikelésére a víz és a meleg. Innen van az, hogy leginkább a nyári időszakban vizenyős helyen legelő állatok betegednek meg méteykórban.

A méteynek magának a fejlődése igen érdekes, mert a méteytojásból nem lesz mindjárt méteyk, hanem egy élő kis álca, mely szabad szemmel nem is látható, csak nagyítóval. Amint az a kis álca a tojásból ki kél, egy fűszálon begubózik. Most így a fűszállal bele kerül az állat gyomrába. Természetesen nem egy, hanem igen sok, mert mint fentebb láttuk, egy méteyben számtalan pete van, rendszeren tehát egyszerre sok. Egy méteyk van még egy kevés számu is az állatban nagyobb változást, különösen pedig rossz kimenetelű betegséget nem okoz. Ha most már a méteykálca a takarmánnyal bekerülnek az állat gyomrába, az epésbélen keresztül eljutnak a máj epésutjaiba. Itt egy enyhe gyulladást okoznak, mi az állatnál két-három napi bágyadtságot és hasmenést okoz. Ekkor megkezdődik a májban a méteyk fejlődése, mely hat heti időt vesz igénybe. Ezen idő alatt az állaton nem lehet észrevenni semmi változást. A hat hét eltelte után azonban a kifejlett méteyek a májban oly változást idéznek elő, mely nemsokára az állaton is meglátható. A legjobb táplálás dacára is soványodik az állat, gyengül, vérhiányos lesz, az állat alatt vagy más helyen is vizenyős duzzanat (gusa) fejlődik ki, mi időközönként el is mulik. A has alsó térfogata megnagyobbodik. Hogy ezen tünetek mind mennyi idő alatt fejlődnek ki és mikor vezetnek elhullásra, függ az állat tápláltságától és attól, hogy mennyi méteykálcaat falt fel az állat. Ha sokat falt fel, bekövetkezik az elhullás három hónap alatt, ha kevesebbet, ugy elhúzódhatik a betegség tizenkét hónapig is, míg elhullásra vezet. Ha pedig keveset vett fel, megtörténhetik, hogy az állat kigyógyul, a méteyk maga a májban tönkre megy.

Téves az a nézete egyes gazdáknak, hogy az állat rossz vizet ivott és azért pusztul el. A vízkór a hasüregben a méteykór eredménye, mi ugy keletkezik, hogy a megbetegedett máj, a rajta ál-

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható: Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kszelők és finom angol és francia zsebkendők. Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok. Fiu és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utódai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagyraktára
KOLOZSVÁRTT, Deák Ferenc-utca 3. sz.

Telefonszám 567.

Mátrác, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olesó árban található. — Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédli és futószőnyeg, gyapju és csipkefüggönyök.

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedüli főraktára. 2005

menő vérereket összeszorítja, a mögötte levő viszerekben tehát pangás áll be. Pangás következtében a vérerek fala kifeszül, szövete meglazul, úgy, hogy a vérér falán keresztül a vér savója apró cseppekben a szabad hasüregbe kerül. A megivott víz nem kerülhet a hasüregbe, mert hiszen az állat a vizet a gyomrába issza és mint vizelet távolodik el a szervezethez. A rossz vizivás tehát sohasem okozhat hasvízkört, mert ez nem kerül a szabad hasüregbe, hanem ha a vízben méteyálca volt, a méteykór fejlődött ki és ennek következménye a hasvízkór.

Téves a gazdának az a nézete is, hogy mélyen fekvő, vizenyős helyről származó száraz sarju okozhatja méteykört, a méteyálca ugyan a fűszálra gubózik, mikor azonban a fűvet szárítják, az álca is megszárad és megszűnik élni. A téves nézet onnan van, hogy tavasszal, amikor a juhok bányoznak, jó sarjuval etetik, hogy jól tejeljenek. Ebben az időszakban szoktak a méteykór jelei mutatkozni, ha ősszel szedte fel az állat a méteyálcaikat. Mivel éppen a sarju etetés idején mutatkoznak a betegség jelei, a gazda azt hiszi, hogy a száraz sarjutól kapták a méteyket. Méteykört az állat csak legelőn, vagy nyers fű, nyers sarju etetése által kaphat.

Egy juhtartó gazda négyhetes bányában talált egy szem méteyket. Ez nem lehetetlen. Ezen egy métey azonban úgy került a bányába, hogy az anyja gyapját nyaldosta. A méteykóros anyából pedig a végbélen át távolodott el a métey, a mi nem ritka eset.

Bár ezen óriási veszteséget okozó kór ellen gyógyszerünk nincs, van azonban egy védekezési mód, mellyel megelőzhetjük a bajt. A védekezés pedig igen egyszerű. Mindenki tudja, hogy ha a tojást nem költetjük, csirke nem lesz belőle soha. Éppen ez áll a méteytojásra is. Ha tehát a méteytojást megsemmisítjük, nem lesz méteyálca, nem lesz métey. Meg kell tehát semmisíteni a méteykóros állatnak akár elhullott, akár levágatott az állat: máját és beleit, mert ezekben van a petékkal telt métey. A megsemmisítés kétféleképpen történhetik és pedig: vagy felfőzés által, vagy igen mélyre való elásás által. Leghelytelenebb a méteykóros állat máját és beleit nyersen kutyával megelelni, mert mondhatni majdnem kizárólag ez a méteykór terjesztője. Hogyan is kerülne a sok méteyete a legelőre, mikor a méteyáros nem viszi a máját a legelőre, a hullák máját sem szokás ott széjjel szórni. Nem is így kerül az oda, hanem az által, hogy a métey állat máját nyersen, felfőzés nélkül, a kutyáknak dobják. A kutya a májjal együtt megeszi a méteyket. A méteyete azonban megemészteni nem tudja, tehát a pete éppen, sértetlenül távolodik el a kutyából a bélsárral. A kutya összejárja a legelőt és befertőzi azt. Most már, ha a méteytojás nedves helyre kerül és a nap melege is kedvez neki, kikél a méteyálca.

Ha tehát a gazda saját érdekében megeselekedné, hogy minden métey áll-

lat máját és beleit csak jól felfőzve adassa a kutyáknak, avagy jó mélyen elásassa: a méteykört idővel ki lehetne pusztítani annyira, hogy nem lenne rettegett ellensége a juhtartó gazdának.

Megemlítem végül a már mindenki által ismert védekezési módot: t. i. ha magasan fekvő száraz legelőn tartjuk a nyáját, melyen vizerek nincsenek, hol az állat méteykört kevésbé kaphat, mert mint említettem, a méteyete kikeléséhez, illetve az álca fejlődéséhez okvetlenül víz szükséges.

Oklánd.

Perényi Jenő,
kir. állatorvos.

IRODALMI SZEMLE.

Az állatbiztosítás fejlődése és szervezete Európában, tekintettel hazai viszonyainkra.
Irta: Kovács József dr., a közgazdasági és jogi tanszék tanára a debreceni m. kir. gazdasági akadémián. Ára füzve 10.—, kötve 11.50 K. Pátria nyomása. Budapest, 1913. Megrendelhető a szerzőnél. (Pallagpuszta, Hajdum.)

Hazai szakirodalmunkban ezidőszereint ez a most megjelent könyv az egyetlen munka, amely az állatbiztosítás kérdéseit minden részletében felöleli és pedig olyan terjedelemben, ahogy az még a külföldi irodalomban sem található meg. A 470 oldalra terjedő tartalma, magában foglalja az állatbiztosítás történeti fejlődésének ismertetésén kívül Ausztriát, Németországot, Svájcot, Franciaországot, Dániát, Hollandiát, Belgiumot, Svédországot, Norvégiát, Angliát, Olaszországot és Spanyolországot állatbiztosításának jelenlegi állapotát, különös tekintettel a szövethozókra. A munka második része foglalkozik az állatbiztosítás tárgyával, az élőállatbiztosítás, valamint vágóállatbiztosítás különféle neveivel, továbbá a szövethozói magán- és állami állatbiztosítás szervezeteivel, összehasonlítva a szövethozói viszontbiztosításnak eddigi rendszereit. E kérdéseken kívül tárgyalja az állatbiztosítás lebonyolítását egészen a biztosítás kezdetétől annak megszűnéséig, tekintettel a díjakra, az elhullott vagy kényszervágott állatok értékesítésére és a kártalanításra. Az állatbiztosítás köz- és mezőgazdasági jelentőségén kívül foglalkozik a szerző hazai állatbiztosításunk jövő feladataival is. A könyvet a külföldi állatbiztosító szövethozók mintaalapszabályainak gyűjteménye egészíti ki. A gazdaközönség előtt nem szorul bővebb bizonyításra az állatbiztosítás nagy jelentősége, amelynek szolgálatában valóban nagy, fáradságos és utló munkát végzett a szerző az óriási anyag összegyűjtésével és feldolgozásával. A szerző már évek óta foglalkozik az állatbiztosítás kérdéseivel, több e tárgyú közleményével a figyelmet már magára is vonta; sok évi tanulmányai és adatgyűjtései alapján megírt értékes könyvével pedig a gazdaközönség őszinte elismerését érdemelte ki. Meg vagyunk győződve, hogy nagyon hasznosan fogja szolgálni a hazai állatbiztosítás fejlődését ez a nagyérdemű könyv, amely a gazdaközönség fokozott figyelmét és támogatását nagyon is megérdemli.

Kísérletügyi közlemények. Most jelent meg a «Kísérletügyi Közlemények XVI. kötetének 2. füzeté a földművelésügyi miniszter kiadásában, dr. Károly Rezső gazdasági akad. igazgató szerkesztésében, a következő tartalommal: Gróh Gyula dr.: Megjegyzés az üszöksporák mennyiségi

meghatározására szolgáló módszeremhez; Wellmann Oszkár dr.: A tehéntej és korrigált lefőltözött tej kihasználása borjúban és malacokban; Péter Béla dr.: A kolozsvári gyógynövénytelepen az 1912. évben elért eredmények; Gróf Béla dr.: A kolozsvári gazdasági akadémia gyógynövény telepén 1912. évben észlelt növényi betegségek; hivatalos közlemények, kinevezések.

Gazdasági tudósítók könyve. Most került nyilvánosságra a földművelésügyi miniszter kiadásában a gazdasági tudósítók évkönyve az 1913. évre. Tartalmára nézve még gazdagabb ez a könyv, mint az előző évkönyvek s oly sokoldalú és mindenre kiterjedő utmutató, hogy azt nemcsak a gazdasági tudósítók, de a gazdasági ügyekkel foglalkozó bármely szakember vagy gazda haszonnal forgathatja.

A magyar helyesírás szótára és szabályai az iskolai helyesírás alapján. Nincs helyesírási szótár, mely a magyar szókinészet ily kimerítően hozná. A magyarban használt idegen szókat magyaros és eredeti helyesírással és a jelentés magyarázatával közli. Az elméleti részben közölt cikkek, mint: az összetett szók, az igealakok és a földrajzi nevek írásmódja, a helységnevek helyragozása, a számnevek és származékaik és a címek írásmódja, a helyesírás történetéből, vezérfonál a helyesírás elsajátítására (középiskolát nem végzetteknek), stb., továbbá a szótári résznek közel 150.000 szóalakja nélkülözhetelenné teszik ezt a művet minden írással foglalkozó ember számára. Az is helyes eszméje a szerzőnek, hogy munkájában jobbra a latin és német nyelv hatása alatt elterjedt rossz magyarságu kifejezéseket feltüntetni és javítani (Simonyi Zsigmond Helyes magyarsága).

A többféle írásmóddal járatos szókban a jobb íróink által használt alakokat használja. A sok évi tanulmányra és gyakorlatra valló munka megírásában legjelesebb nyelvészeink segédkeztek. A könyv ára erős puha kötésben 5 korona. Kapható minden könyvkereskedésben. Aki a szerzőnél (Horváth Endre Kispeszt, Báthory-u. 48.) rendel meg, féláron kapja. Három példányig való rendelésnél a postaköltséget a rendelő viseli.

Fürdő és forrásismertetést adott ki az orsz. balneologiai egyesület a kebelébe tartozó hazai fürdőkről és forrásokról. A díszes könyv 180 oldalos, sikerült képek tarkítják s minden irányban felvilágosítással szolgál a fürdőkre utazóknak. Magyarország fürdőtérképe és a közvetlen vonatok menetrendje teszik még használhatóbbá az ügyes könyvet. Könyvkereskedésekben, vasutállomásokon 1 koronáért kapható.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

Új rendelet a sertésvész megállítására. A földművelésügyi miniszter közli, hogy új országos szabályzatot kíván készíteni a törvényhatóságok számára, a sertésvész terjedésének megállítására és evégből az általa készített szabályrendelet-tervezetet a felmerülő észrevételek megtétele szempontjából megküldötte az Erdélyi Gazdasági Egyesületnek, valamint a többi társaságoknak is. A sertésvész el-

leni védekezés tárgyában kiadott 1898. évi 9300. szám alatt kelt rendelet a változott viszonyok folytán már nem felel meg mindenben a gyakorlati követelményeknek, miért is szükségesnek találja a miniszter, hogy a rendelet a gyakorlati élet követelményeinek és az állatorvosi tudomány mostani álláspontjának megfelelően átdolgoztassék. A rendelet átdolgozásával a betegség elleni védekezés körül szerzett tapasztalatok figyelembe vételével s a rendelet egyes intézkedései ellen felmerülő panaszok is kellően mérlegeltettek s a *rendelet-tervezetbe csupán oly mérvű forgalmi korlátozások vétettek fel, amelyek a betegség elleni sikeres védekezéshez feltétlenül szükségesek.* A rendelet tervezetre vonatkozó véleményyt a miniszter június hó 1-ig felterjeszteni kéri. Az E. G. E. igazgató választmánya f. hó 24-iki ülésében foglalkozik a kérdéssel.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ **Fiatal fák gondzása.** Fontos ezekre nézve a tisztogatás és nyésés. Míg fiatal gyenge a fa, nem szabad rajta termőrugyákat hagyni, le kell azokat törni, hogy minden ereje a fába menjen s az erősödjen és szép koronát fejlesszen, mely azonban úgy képeztessek, hogy a levegőtől belseje ne legyen elzárva. Természetes, hogy a moha vagy zuzmó nemcsak a fa törzséről, hanem az ágakról is gondosan eltávolítandó. Tudvalevőleg a moha vagy zuzmó nemcsak mint élősdő növény veszélyes, de azért is káros a fákra nézve, mert nem engedi a levegőt és napfényt a fa héjához és annak kiszáradását is meggátolja, végül pedig menedéket nyújt különböző hernyó s egyéb rovartojásoknak petéknek, láncáknak stb. Hol kuszó növények csavarognak a fára, ezeket is el kell távolítani s a fa kérget meszes vízzel lemosni. Néha fiatal fákön levéltetveket vagy a fa héján pajzstetveket is találni, ezek ellen jó védőszer a sósvíz, de még jobb a duhánylugoldat.

+ **No ültessünk sűrűn!** Ha a gyümölcsösben sűrűn ültetjük a fákat, azok gyökere 30—40 év múlva össze fog érni, sőt össze is nő, összekeveredik s a termés megszűnik. Tekintettel arra, hogy a fák gyökere gyorsabban terjeszkedik ki, mint a koronája, azon legyünk, hogy a koronák egymást ne ériék el, mert amint ez megtörténik, a terméketlenség is beáll. A fák ugyan virágoznak, azonban nem hoznak gyümölcsöt. Jól táplált fának minden évben kell teremni s nem szabad gyümölcsét lehullatni.

+ **Vedlés idője** alatt tavasszal kényesebb a bőr, az időjárás behatására érzékenyebb, mint azelőtt vagy azután. Vedléskor gyakran hűlnek meg a légzőszervek és emésztőszervek is; különösen fiatal állatoknál szokott ez gyakran előfordulni, ha a vedlés nagyon is gyorsan történik. Ez kivált a keh fellépése által is bizonyítható, mi éppen a vedlés idejében a legerősebben lép fel. Tehát a vedlés és az állatok egészsége szoros összefüggésben vannak. Beteges állatoknál a vedlés vagy egészen elmarad, vagy csak lassan és tökéletlenül jön létre. Vedléskor az állatokat gyapjú pokrócokkal kellene betakarni, rossz időben istállóban hagyni és gyakran de vigyázattal bedörzsölni és tisztítani, de úgy, hogy ezzel a szőrhullást ne mozdítsuk tulságosan elő. Könnyen emészthető s nem izgató lap-

szereket adagoljunk, sárgarépa lenmagpogácsa, lenmagliszt és ha lehet fiatal zöldtakarmányok hozzákeverésével.

+ **A málna nyésése.** Mihelyt a málnabokrokon új hajtások képződtek, a régi hajtásokat lenyessük és pedig 20 cm. rövidre. De ha az új hajtások már elegendő mennyiségben kinőttek, akkor a régiéket többen kivágjuk. Az új hajtások ugyanis már az első évben gyümölcsöt hoznak, csak tavasszal kell őket lehegyezni, hogy tulságos hosszúra ne nőjenek. A legerősebb bokron sem szabad 6—8 hajtásnál többet meghagyni, mert különben a gyümölcs apró lesz. Ha akár tavasszal, akár ősszel új málnabokrokat ültetünk, az ültetvényeket szintén 20 cm. rövidre visszanyessük, hogy elegendő és erős mellékajtások képződhessenek.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Cimadományozás.** A hivatalos lap közli, hogy a király bethlenfalvi T. Nagy Imre földbirtokosnak a közélet terén szerzett érdemeik elismeréséül a királyi tanácsosi címet adományozta. Az új tanácsos a «Csiki Gazda» szerkesztője és a Csikvármegyei Gazdasági Egyesületnek a titkára. Megérdemelt kitüntetése alkalmával melegen üdvözljük.

— **Az Erdélyi Gazdasági Egylet kiállításainak jutalombíjai.** Az E. G. E. kiállítási szakosztálya folyó évi szeptember hó 5., 6., 7 és 8-ik napjain tartja meg XVII. erdélyrészi tenyészállat-, valamint IX. mezőgazdasági gép és terménykiállítását és vásárját. Az E. G. E. által kitűzött és a földművelésügyi miniszterium által engedélyezett kiállítási jutalombíjakon kívül, újabban a *Baromfitenyésztők Orsz. Egyesülete* 1 nagy arany, 1 nagy ezüst és 1 nagy bronz érmet, az *Erdélyrészi Méhész Egylet* 1 arany 2 ezüst és 3 bronz érmet adományozott a kiválóbb baromfi, illetve a méhtenyésztők kitüntetésé céljából. A kiállítás a folyó év őszének vonzó és tamulságos látványa lesz, melynek jelentőségét nagyban fogja emelni a kiállítással kapcsolatos vásár rendezése. A kiállítás és vásár programját és bejelentő ivateit közelebbről fogja szétküldeni az E. G. E. titkári hivatala.

— **A földbirtokpolitikai nagygyűlés előkészítő értekezlete.** A folyó hó 18-án, az E. G. E. ben tartott földbirtokpolitikai nagygyűlés előkészítő értekezletéről szóló részletes tudósításunkat lapunk legközelebbi számában fogjuk közölni.

— **A Mezőgazdasági Vámpolitikai Központ** a múlt hélen terjesztette fel a földművelésügyi miniszterhez a balkán szerződéses revíziója ellen irányuló tiltakozását. A felterjesztés egyúttal az ugynevezett Magyar Vámpolitikai Központnak a szerb szerződés revíziója érdekében felhozott érveire is kiterjeszkedik, amelyeket részint megcáfol, részint valódi értékekre szállít le s mindezek alapján arra kéri fel a földművelésügyi minisztert, hogy a balkán szerződéseknak akár 1917-ig, akár azon túl terjedő érvényvel való revíziója ellen, kivált pedig az élőállatbehozatal engedélyezése, állategészségügyi egyezményünk és a hushozatali összkontingensre vonatkozó rendelkezések mellőzése ellen teljes nyomatékkal és a kockán forgó érdekeknek megfelelő erővel szálljon sikra. Agrárvédelmünkre most diplomáciai meg nagyipari érdekek vetették rá magukat, de vissza kell ver-

nünk egyesült erővel a támadást, mert jól felfogott egyetemes gazdasági érdekeinknek ily szempontok kedvéért való feláldozása végzetes könnyelműség volna.

— **A balkáni állatállomány.** A mézárások és hentesek ujságja természetesen az ugynevezett vámpolitikai központ álláspontját fogadja el helyesnek a miénkkel szemben és diadalmasan akarja a szemünkre vetni, hogy mi nem akarunk tudomást szerezni a földművelésügyi kormány szak tudósítójának arról a megállapításáról, amely szerint a balkáni állatállomány csekély volta kizárja a lehetőségét is annak, hogy onnan hozzánk állatot hozzanak be, sőt, hogy még a Balkán szorul rá az állatimportra. Akik ezt fegyverül akarják felhasználni ellenünk, azoknak azt feleljük, hogyha ma nincs exportra való állatja a Balkánnak, holnap már lehet és egészen bizonyos, hogy a jövőben lesz is! Minket tehát nem lehet azzal lefőzni, hogy mi nek tiltakozunk, mikor ugysem tud a Balkán importálni, mert mi tovább látunk a jelennél és *nem szabad precedens alkotnunk*, még akkor sem, ha tényleg nem tudná kihasználni a Balkán az adott kedvezményeket. A másik szempont pedig ami nem tántoríthat el állásfoglalásunktól, eléggé ismeretes. Ha csak egy ökröt is hoznak be a Balkánról, ezzel éppen úgy behozhatják a keleti marhavészt, mint ezerrel és ha a sok ezer közül egyet is behozzuk a keleti marhavészt, Németország felhuzhatja előttünk a sorompót, oda mi állatot minden erőlködésünk dacára sem fogunk bevihetni.

Használjon szaggatás, fejfájás, oldalnyílás, hát- és derékfájdalmak ellen

Dr. BOBOVSZKY-féle kellemes szagu

BOROLINT.

Ara 80 fillér, próbaüveg 50 fillér. Moskodásra, szépítő és legjobb fertőtlenítő

BOROLIN-SZAPPANT.

Ara darabonként 30 és 80 fillér. Nyálkaoldásra, köhögés és rekedtség ellen

BOROLIN-CUKORKÁT

Ara csomagonként 20 és 40 fillér

Kapható mindenütt. — Kapható mindenütt.

— **Az algyógyi földművesiskola tűzoltógyakorlata es tornaversenye.** Az algyógyi földművesiskola tantszűlete a tanuló ifjúság részére felállított tornakert és tűzoltóegyesület javára gazdag programmal június hó 1-én rendezi házi tornaversenyét és tűzoltógyakorlatait. Rosz idő esetén egy héttel később tartják az ünnepélyt.

— **Gyümölcs földolgozó gépek kiosztása.** A gyümölcsértékesítés előmozdítására a földművelésügyi miniszterium ingyen gyümölcsfeldolgozó gépeket kölcsönöz a községeknek, egyesületeknek és szövetkezeteknek, ha igazolják, hogy a termelők gyümölcseiket friss állapotban nem tudják eladni. A cidermalmokat, almaborsajtókat, amerikai vándoraszalókat, szesz főző készülékeket július 10-ig kell kérelmezni. A gépek szállítási költségeit az érdekeltek fizetik. A kérelmek elbírálásánál előnyben részesülnek azon vidékek, hol a gyümölcsnek friss állapotban való értékesítése nehéz és tömegtermés várható.

— **A gyógynövényértékesítés ismeretelnek terjesztése.** Serényi Béla gróf földmivelésügyi miniszter elrendelte, hogy a kolozsvári gazdasági akadémián július 29-dikétől aug. 6-ig lelkészek és tanítók számára a gyógynövény szedése, szállítása és értékesítése ismereteinek terjesztésére kurzus tartassék. A kurzus célja, hogy a hallgatók a gyűjtésre érdemes vadon termő gyógynövényekkel megismerkedjenek és elsajátítsák azok gyűjtésének, szárításának, csomagolásának és értékesítésének minden részletét abból a célból, hogy ismereteiket működésük helyén a lakosság között terjesszék. A hallgatók ingyen lakást és utiköltségük megtérítéséül hatvan négy korona általányt kapnak. A kérvényeket a földmivelésügyi miniszterhez címezve július 10-éig vagy a kolozsvári gazdasági akadémia igazgatóságához, vagy az erdélyrészi (Marosvásárhely), miniszteri kirendeltséghez kell benyújtani.

— **Az árvízszújtotta községek segítése.** A földmivelésügyi miniszter a Szolnokdobokamegyében, mult esztendő folyamán elpusztult gyümölcsösök pótlására, Bálványosvárálja, Csabaujfalu, Szentmáté, Magyarborzós, Vice, Magyarvéce, Batony községek gyümölcsstermelő gazdáinak megfelelő gyümölcsoltványt engedelmzett. A szétosztást Csurilla Béla erdőmérnök végi.

— **Hangulatkeltés a gazdák biztosító szövetkezete ellen.** Nemrég adtunk hírt arról, hogy a magyar gazdaközönség belátva a szövetkezeti biztosítás számtalan előnyét, ez évben a rendesnél is korábban költi meg az e tekintetben legmegbízhatóbb magyar intézetnél: a Gazdák Biztosító Szövetkezeténél a jégbiztosítási üzletet. Ugy látszik ez a körülmény egy kisit sincs inyére a többi biztosító társaságok ügynökeinek, mert legujabban már egészen valótlan állításokkal próbálják a gazdákat eltéríteni ettől a szövetkezettől. Azt hirdetik ugyanis szélteben-hosszában, hogy a Gazdák Biztosító Szövetkezete nem köt viszontbiztosítást, holott a Gazdák Biztosító Szövetkezete megalapításától elkezdve foglalkozik a viszontbiztosítási üzlettel. E tekintetben a legbizhatóbb kül-

földi szövetkezeti biztosítókkal van összeköttetésben. Az idegen társaságok ügynökei rosszakaratu híreszteléseinek tehát nem szabad felülni s a gazdaközönség minden körülmények között biztosítson a saját maga által létesített szövetkezetnél már csak azért is, mert ugy biztosíthat a legmáltányosabb feltételek mellett.

— **Uj állatbiztosító szövetkezetek.** Erdélyben ujabban a következő községekben alakultak uj állatbiztosító szövetkezetek: Szováta, Nyárádszentbenedek (Maros-Torda vármegye), Alsósófalva (Udvarhely megye).

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

(Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza)

P. Oklánd. Jön. — Kivánságára és költségére készsággel csinálunk különlenyomatot, ily nemű kiadásokra nekünk fedezetünk nincs.

A LAPPELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT

**FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ
TOKAJI LÁSZLÓ**

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA.

A LEGNAGYOBB ÁLLAMI ÉS ELSŐ DIJAKKAL KITÜNTETVE

Bogyay Gyula tájkertészete

tájkertész és kertépítő

BUDAPEST

Telefon 25-33. Kerttechnikai iroda: Telefon 25-3

2278 **VII., Gizella-ut 15.**

(Lakás: Stefánia-ut 1. szám.)

Valódi védjegyü.

**ŐSZI TRÁGYÁZÁS!
THOMASSALAK**

A legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban van és eredeti ólomzár van rajta.

Minden zsák tartalomjegyzékkel van ellátva!

Kalmár Vilmos

a Thomasphosphátfabriken Berlin, vezérképviselője
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 49.

Különösen a jelenlegi **RENDKIVÜLI OLCSÓ ÁRAKRA** figyelmeztetjük a vásárlókat.

**A MAGYAR
JELZÁLOG HITELBANK**

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE

(Jokai-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő

HÁZAKRA

15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGOCSÓBB KÖLCSÖNÖKET nyújt.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszávozandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET bizalmi férfiai adnak véleményyt.

A KÉPVISELŐSÉG elfogad

TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

2001

280

AZ IDÉN VOLT JÉG!!

Ha szab. Isselhard-tejhűtőben

használja azt fel, nagy megtakarításokat ér el!

Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket hazánk legelső tejjgazdasági gépgyáratól:

**az Alfa-Separator r.-t.-tól,
BUDAPEST, 56E.**

**A KOLOZSVÁRI
TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS HITELBANK Részvénytársaság**

Kolozsvár, Mátyás király-tér 23. szám.

Erdély legnagyobb saját tőkével rendelkező magyar pénzüzetete.

Alaptőkéje 2.000.000 korona teljesen befizetve.

Egyéb alapjai 1.302.692 korona 10 fillér.

Igazgatóság és központi irodák: Mátyás király-tér 23. sz. alatt az emeleten.

Váltóüzlete: Ugyanott.

Áruraktárai: A pályaudvar mellett Baross-tér 3. szám.

Zálogházai: Király-utca 3. szám alatt.

Betétek elhelyezése takarékpénztári könyvecskére vagy folyószámlára előnyös kama-

2004

tozás mellett eszközölhetők. A betéteket az intézet felmondás nélkül fizeti vissza. Leszámitol váltókat, bel- és külföldi utalványokat, járadékokat, kisorsolt értékpapírokat és egyéb értékeket.

Folyósít törlesztéses kölcsönöket 10-50 évig terjedő időre, már meglévő kölcsönöket előnyösen konvertál. Vesz és elad értékpapírokat és idegen pénzeket vagy azok vételét és eladását közvetíti. Sorsjegyek részletiv ellenében is beszerezhetők.

Előleget nyújt értékpapírokra folyószámlán vagy meghatározott lejáráttal.

Díjmentesen bevált szelvényeket és átvesz megőrzés végett értékpapírokat, betéti könyvecskéket és egyéb értékeket nyitott letétként: esetleg lezárt és lepecsételt csomagban is.

Utalványokat, hitelleveleket állít ki bármely külföldi piacra.

Árukra előleget ad, ha azok áruraktáraiba be vannak tárolva.

Áruraktáraiba áruk betárolását, kezelését és eladását elvállalja előnyös feltételek mellett és azokat szakszerűen kezelteti.

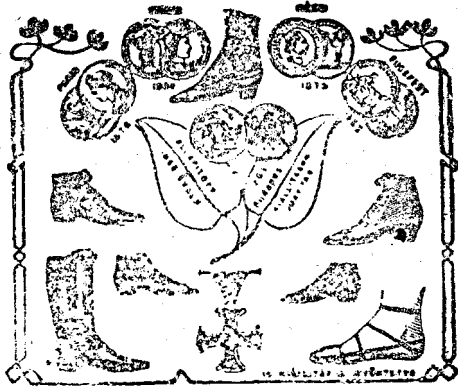
2860

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁRT, Szentegyház-utca 3.

Ajánlja általánosan elismert saját műhelyében készült

FÉRFI ÉS NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.

2019

Vidéki megrendelések mérték után de legbiztosabban egy használt, a lábra találó cipő beküldésével a legjobb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

Olcson eladó szép, nagy, bekerített, üres házhely, Kolozsvár város legszebb részében, mindenhez közel, egészséges, jó levegőjű olyan helyen, ahol a telkek értéke eddig évente 25-50%-al emelkedett. Nagyuri családi ház, vagy bérház építésére — esetleg kettőbe osztva is — kiválóan alkalmas. Csupán biztos és jól gyümölcsöző tőke elhelyezés céljából is, a mai bizonytalan időkben, nagyon jó alkalom. Érdeklődőknek eladó címét megmondja levélel, szóval, vagy telefonon is (158 sz.) a kiadóhivatal.

**Orpington
fajtyukok.**

A kolozsvári állatkiállításon első díjjal díjazott

**Orpington-törzstyukok
eladók.**

Erzsébet-út
13. szám.

Eladó birtok.

Szilágy vármegyében, Maladé község határában állami uttól kettő, vasuti állomástól három kilométernyire 224 hold szántó és 43 hold legelőből álló gazdaság istállóval, eseléd lakással, egyéb gazdasági épületekkel és felszerelésekkel — továbbá,

Somlyógyörtelek és Selymesilosva határában, vasuti állomás és állami ut közvetlen közelében 98 hold prima szántó, 28 hold legelő, 20 hold erdő, 7 hold szőlő és gyümölcsös, 9 hold részben feltört rét 1 1/2 hold kert és belseg két lakóházzal, magtárral, istállóval és egyéb gazdasági épületekkel, felszereléssel esetleg terméssel, mindkét gazdaság együtt, avagy külön-külön is

azonnal eladó.

A birtok bármikor megtekinthető. Felvilágosítással K. Nagy Béla Kraszna és alulírott szolgál.

2927

Albach Géza.

Szuperfoszfátot

és minden egyéb műtrágyaféléket ajánl a

Műtrágyát

Értékesítő

Szövetkezet

Budapest, V. kerület,

Fürdő-utca 8-ik szám.

2769

Eladó

120 darab
barisfajta

mangalica malac

10 hetűsek.

Megtekinthetők: a mezőszengyei tagban.

Értekezni lehet:

Szalma Sándor gútszettel.

Balázstelkén.

2926

**Homlokzatok és belsőhelyiségek
meszelésére**

a legjobb és a legtökéletesebb

2767 II.

Kimerítő ajánlatot és mintát szívesen küld:

LUTZ EDE ÉS TÁRSA festékgyára
BUDAPEST, VII, ker., Örnagy u. 4.

Szőlőoltványokat,

amerikai és európai sima és gyökeres szőlővesszőket, a legjobb bor és csemege fajtákban szolgál:

2904

RÓTH JÁNOS

lekencei szőlőoltvány telepe.

Ugyanaz átvesz legelőnyösebb árban új szőlőtelepítéseket és szolgál nagyobb vevőinek ezen szakbavágó utmutatósokkal.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve.

Róth János, szőlőbirtokos,

Lekence (Beszterecemegye.)

Özv. Báró Huszár Károlyné ABAFÁJAI BIRTOKA

Marostorda megyében Szászrégen vasuti állomástól 3-4 kilométernyire, áll körülbelül 755 kat. hold szántóból, 127 hold kaszálóból, 325 hold legelőből, 25 hold fásított kaszálható részekből, összesen körülbelül 1232 holdból

haszonbérbe kiadó

Bővebb felvilágosítással szolgál.

Gróf NEMES JÁNOS ur Ó Mélts. titkári hivatala, Kunhegyes.

2925

Hutter és Schrantz R.-T.

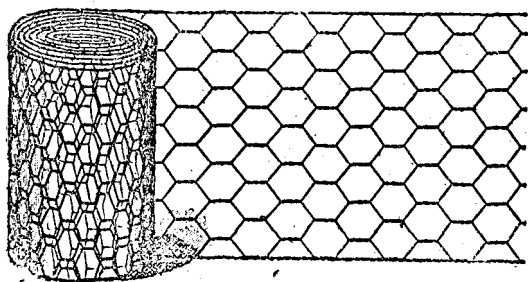
szitaáru- és nemezposztógyárak magyarországi telepe

BUDAPEST, X., Gyömrői-ut 8021.

Ajánlja

kész állapotban, tehát utólagosan tűzhorganyozással ellátott többször csavart gépsodronyfonatait,

Kitűnő
horganyozás!

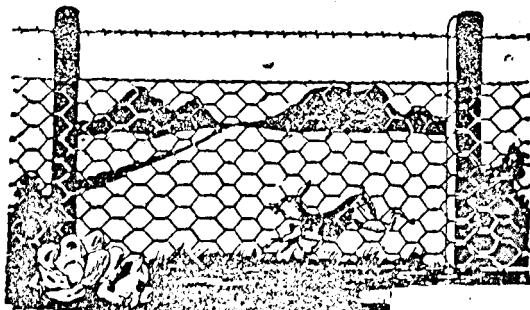

Olcsó árak!

mint tartósság tekintetében páratlan gyártmányt! (Nem tévesztendő össze más fajta fonatokkal, melyek mind közönséges horganyozott drótból készülnek.) Tüskés huzalok, sima huzalok, kettőshegyű szegek stb. igen jutányos árban. Árjegyzék és minták bérmentve és díjtalanul. — Továbbá gyártanak:

2911

Kerítésrácsok

kapuk és ajtók

a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, előnyáruk mellett.

Költségvetések és tervezetek díjtalanul.